

İKLİM DEĞİŞİYOR, YA BİZ?

Yakın gelecekte en önemli sorunlarımızdan biri iklim değişimi sonucu ortaya çıkan küresel ısınma, sıcaklık ve susuzluk olacaktır. İklim bugünden yarına değişecek diye bir şey yok. Fakat yaşadığımız süreç bizi böyle bir sorunla yakın zamanda yüzleşeceğimizi gösteriyor.

Nitekim 11-13 Kasım 2024 tarihlerinde Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de 100 civarında ülkenin katılımı ile gerçekleşmekte olan Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 29. Taraflar Konferansı'nın (COP29) ana gündem maddesi "küresel ısınma". Azerbaycan tarihindeki en büyük uluslararası organizasyon olan COP29'da 13 Kasım günü yaklaşık 100 ülkenin devlet ve hükümet başkanlarının katılacağı, ülkemizi ilgili Bakanlar ile Sayın Cumhurbaşkanımızın temsil edeceği oturumda "Dünya Liderleri İklim Eylemi Zirvesi (WLCAS)" gerçekleşecek ve bir kısmı aciliyet arz eden bir dizi karar alınacak.

Durum ciddi. Dünya Meteoroloji Örgütü (WMO) tarafından COP29 kapsamında yayımlanan rapora göre atmosferde sürekli artan sera gazı seviyeleri nedeniyle iklim değişikliğinin etkileri hızla artıyor. Bunun için acil eyleme geçilmesi gerekiyor. Çünkü raporda belirtildiğine göre "2024 yılı, küresel ortalama sıcaklıkların, uzun süreli yüksek aylık seviyelerinin ardından, kayıtlardaki en sıcak yıl" olarak geçmesi söz konusu.

Ünlü Coğrafyacı R. Hartshorne'un bir sözü var; "Coğrafyacı toplumun sorumlu bir üyesi olarak bilgisinden toplumu faydalandırmakla yükümlüdür". Biz de öyle yaptık. OMÜ Coğrafya Bölümü'nden Doç. Dr. Muhammet Bahadır arkadaşımızın yürütücülüğünü yaptığı, çeşitli üniversitelerden alanlarında uzman arkadaşlarımızın eğitici, yine çeşitli üniversitelerden lisansüstü düzeyde öğrencilerimizin "talebe" olarak katıldığı TÜBİTAK Projesine biz de "Eğitmen" olarak katkı sunduk. Geleceğimizin teminatı gençlerimizle bilgilerimizi paylaştık. Bunun için kapalı ortamdaki derslerle yetinmedik, araziye çıktık. Bafra Ovası-Kızılırmak Deltası örneği üzerinden iklim değişimi ve küresel ısınmanın Samsun yöremize mevcut ve muhtemel etkilerini bizzat yerinde gözlemlerle anlatmaya, izah etmeye çalıştık.



Kızılırmak mansabında



Sulak Alan girişinde



Cernek gölünde



İkiztepe'de



Koşuköyü merasında



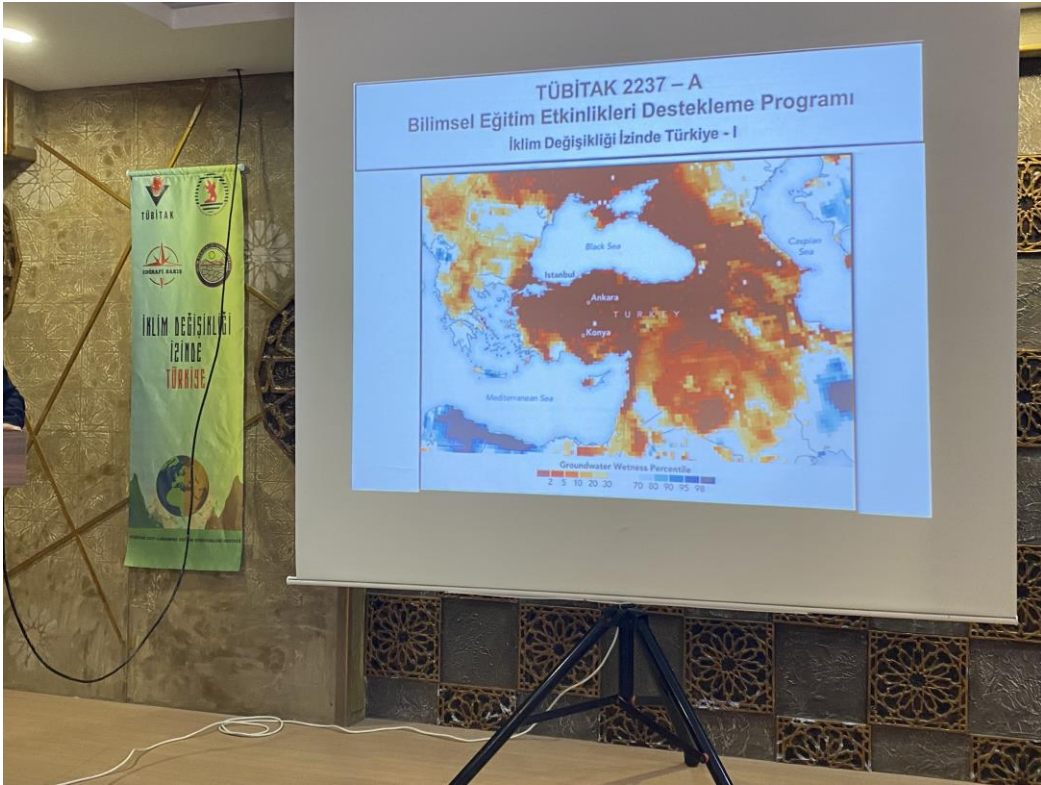
Kızıllırmak mansabında



Konak Otel'de



Konak Otel'de



Konak Otel'de



Cerneq Gölü'nde



BAFRA – KIZILIRMAK DELTASI,CERNEK GÖLÜ, «Su yoksa, hayat yok».



TÜBİTAK



COĞRAFI BAKIŞ



İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ İZİNDE
TÜRKİYE

PROF. DR. CEVDET
YILMAZ
EĞİTMEN



TÜBİTAK 2237-A BİLİMSEL EĞİTİM ETKİNLİKLERİ DESTEĞİ

<https://www.aa.com.tr/tr/yesilhat/iklim-degisikligi/bilim-insanlari-gelecegin-akademisyenlerini-iklim-degisikligi-ile-ilgili-bilinclendiriyor/1824637>



Fatih Mehmet Kürkçü09.11.2024

- İklim Değişikliği
Samsun

Dört üniversiteden bilim insanları, iklim değişikliği ile ilgili geleceğin akademisyenlerini bilinçlendirmek amacıyla "İklim Değişikliği İzinde Türkiye Projesi"ni uygulamaya koydu.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammet Bahadır'ın yürütücülüğünde "İklim Değişikliği İzinde Türkiye Projesi" hazırlandı.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca (TÜBİTAK) Bilimsel Eğitim Etkinlikleri Desteği Programı kapsamında desteklenen projede OMÜ, Gümüşhane Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesinden 15 bilim insanı yer alıyor.

Akademisyenler, 12 üniversiteden 24 yüksek lisans ve doktora öğrencisini iklim değişikliğinin küresel boyutu ve Türkiye'ye etkileri, Türkiye'de kuraklık ve su sorunu, bitki örtüsü, sulak alanlar, tarımsal üretim, kıyıları, kültürel miras, drenaj ağı ve sosyal yaşama etkileri gibi konularda bilgilendiriyor.

Eğitimin amacı krizin boyutlarını bir kez daha hatırlatmak

Gümüşhane Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Halil İbrahim Zeybek, AA muhabirine, uluslararası alanda çözüm üretilmeye çalışılan meselelerden birinin iklim değişikliği olduğu söyledi.

Proje ile iklim değişikliğini değerlendirmeye çalıştıklarını belirten Zeybek, "Dünyanın oluşumundan bugüne kadar dönemler boyunca iklim hep değişti ama bu değişiklikler, daha çok doğal faktörlerin etkisiyle oluyordu. Sanayi devriminden sonra fosil yakıtların aşırı kullanımı ve sera etkisi sebebiyle insan kaynaklı faktörlerin devreye girmesiyle oluşmuş değişikliğe 'Küresel iklim değişikliği' adını verdik. Bunun çok ciddi sonuçlarını görmeye başladık. Küresel anlamda 15-20 yıl önce dünyanın ortalama sıcaklığı 13,5 santigrat derece iken bugün 14,5-15 santigrat derece ortalamalardan bahsediyoruz." ifadelerini kullandı.

Küresel iklim değişikliğinin somut sonuçları olduğunu vurgulayan Zeybek, şunları kaydetti:

"Sıcaklık artışı, beraberinde kuraklık problemini getirdi. Aşırı hava olayları yaygınlaşmaya başladı. Ekstrem hava olayları dediğimiz olaylar artık sıklıkla cereyan ediyor. Aşırı yağışlar, taşkın, dolu yağışları, hortumlar artmaya başladı. Sıcaklık artışı küresel anlamda kar ve buzulların erimesine sebep oldu. Buzulların, kar kütlelerinin erimesi deniz seviyesinin yükselmesine sebep oldu. Deniz seviyesi, projeksiyonlara göre bu yüzyılın sonuna doğru yaklaşık 1 metre artmış olacak. Deniz seviyesindeki artış kıyı yerleşmelerini, kıyılardaki tesisleri, tarım alanlarını, meraları ve sulak alanları tehdit eder hale gelecek. Yine biyolojik birtakım sonuçları var. Ülkemiz de bu değişikliklerden nasibini alacak. Bu eğitim faaliyetinin amacı, geleceğin akademisyenleri, öğretmenleri

olacak lisansüstü eğitim öğrencilerimize bu krizin boyutlarını ve alınabilecek önlemleri bir kez daha hatırlatmak."

"Türkiye'nin en az etkilenebileceği senaryoyu ortaya koymak istiyoruz"

Doç. Dr. Muhammet Bahadır da proje ile zamanın en güncel ve en büyük sorunu olarak kabul edilen iklim değişikliğinin Türkiye ve dünyaya etkilerini hakkında farkındalığı artırmak istediklerini söyledi.

İklim değişikliğinde Türkiye'nin yaşadığı ve yaşayacağı muhtemel sorunlarla ilgili farklı disiplinlerden bilim insanlarının katkıda bulunduğu bir platform oluşturduklarını dile getiren Bahadır, "Ülke çapında yaşanacak değişiklikleri hocalar kendi bakış açılarıyla anlatıyor. Disiplinler arası ilişki kurarak iklimde olası değişimlerin Türkiye'yi gelecek 70 yılda, yani 2100 yılına kadar hangi süreçlere taşıyabileceği, nasıl etkileyeceğine dikkat çekiyoruz." diye konuştu.

Bahadır, proje ile soruna çözümler sunmayı da hedeflediklerine dikkati çekerek, "İklim değişikliğinin ortaya çıkardığı sorunlar ve bunlara muhtemel çözüm önerileri nasıl getirilmelidir? Coğrafyacıya, toprak bilimcisine, çevre mühendisliğine düşen görev nedir, hatta tarihsel kayıtların ele alınıp gelecekte bu sorunları yaşamadan nasıl çözeriz gibi konularda farklı disiplinin ortak sonuca varmasını amaçlıyoruz. Küresel iklim değişikliğinden Türkiye'nin en az etkilenebileceği senaryoyu ortaya koymak istiyoruz." değerlendirmesinde bulundu.

.....



<https://www.omu.edu.tr/tr/icerik/haber/bilim-insanlari-gelecegin-akademisyenlerini-iklim-degisikligi-ile-igili>

Dört üniversiteden bilim insanları, iklim değişikliği ile ilgili geleceğin akademisyenlerini bilinçlendirmek amacıyla "İklim Değişikliği İzinde Türkiye Projesi"ni uygulamaya koydu.

Ondokuz Mayıs Üniversitesi (OMÜ) İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Coğrafya Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Muhammet Bahadır'ın yürütücülüğünde "İklim Değişikliği İzinde Türkiye Projesi" hazırlandı.

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunca (TÜBİTAK) Bilimsel Eğitim Etkinlikleri Desteği Programı kapsamında desteklenen projede OMÜ, Gümüşhane Üniversitesi, Süleyman Demirel Üniversitesi ve Afyon Kocatepe Üniversitesinden 15 bilim insanı yer alıyor.

Akademisyenler, 12 üniversiteden 24 yüksek lisans ve doktora öğrencisini iklim değişikliğinin küresel boyutu ve Türkiye'ye etkileri, Türkiye'de kuraklık ve su sorunu, bitki örtüsü, sulak alanlar, tarımsal üretim, kıyıları, kültürel miras, drenaj ağı ve sosyal yaşama etkileri gibi konularda bilgilendiriyor.

Eğitimin amacı krizin boyutlarını bir kez daha hatırlatmak

Gümüşhane Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Halil İbrahim Zeybek, AA muhabirine, uluslararası alanda çözüm üretilmeye çalışılan meselelerden birinin iklim değişikliği olduğu söyledi.

Proje ile iklim değişikliğini değerlendirmeye çalıştıklarını belirten Zeybek, "Dünyanın oluşumundan bugüne kadar dönemler boyunca iklim hep değişti ama bu değişiklikler, daha çok doğal faktörlerin etkisiyle oluyordu. Sanayi devriminden sonra fosil yakıtların aşırı kullanımı ve sera etkisi sebebiyle insan kaynaklı faktörlerin devreye girmesiyle oluşmuş değişikliğe 'Küresel iklim değişikliği' adını verdik. Bunun çok ciddi sonuçlarını görmeye başladık. Küresel anlamda 15-20 yıl önce dünyanın ortalama sıcaklığı 13,5 santigrat derece iken bugün 14,5-15 santigrat derece ortalamalardan bahsediyoruz." ifadelerini kullandı.

"Türkiye'nin en az etkilenebileceği senaryoyu ortaya koymak istiyoruz"

Doç. Dr. Muhammet Bahadır da proje ile zamanın en güncel ve en büyük sorunu olarak kabul edilen iklim değişikliğinin Türkiye ve dünyaya etkilerini hakkında farkındalığı artırmak istediklerini söyledi.

İklim değişikliğinde Türkiye'nin yaşadığı ve yaşayacağı muhtemel sorunlarla ilgili farklı disiplinlerden bilim insanlarının katkıda bulunduğu bir platform oluşturduklarını dile getiren Bahadır, "Ülke çapında yaşanacak değişiklikleri hocalar kendi bakış açılarıyla anlatıyor. Disiplinler arası ilişki kurarak iklimde olası değişimlerin Türkiye'yi gelecek 70 yılda, yani 2100 yılına kadar hangi süreçlere taşıyabileceği, nasıl etkileyeceğine dikkat çekiyoruz." diye konuştu.

Bahadır, proje ile soruna çözümler sunmayı da hedeflediklerine dikkati çekerek, "İklim değişikliğinin ortaya çıkardığı sorunlar ve bunlara muhtemel çözüm önerileri nasıl getirilmelidir? Coğrafyacıya, toprak bilimcisine, çevre mühendisliğine düşen görev nedir, hatta tarihsel kayıtların ele alınıp gelecekte bu sorunları yaşamadan nasıl çözeriz gibi konularda farklı disiplinin ortak sonuca varmasını amaçlıyoruz. Küresel iklim değişikliğinden Türkiye'nin en az etkilenebileceği senaryoyu ortaya koymak istiyoruz." değerlendirmesinde bulundu.